

УДК 339.166.5

DOI: <https://doi.org/10.32782/2304-0920/6-79-7>**Братусь Г. А.**Навчально-науковий інститут менеджменту, економіки та фінансів
ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»**МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ТА СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

У статті розкрито сутність інтелектуальної власності та її роль у забезпеченні стійкого економічного зростання, особливості міжнародного досвіду державного регулювання сфери інтелектуальної власності в сучасних умовах господарювання. Розкрито основні напрями діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності, висвітлено вектори та особливості державної політики економічно та технічно розвинених країн. Проаналізовано міжнародну структуру інтелектуальної власності, основні напрями розвитку країн-лідерів у цій сфері. Систематизовано основні механізми державного стимулювання сфери інтелектуальної власності технологічно розвинених країн, розглянуто причини активізації цих процесів, структуровано заходи регулювання за ступенем зростання інтенсивності державного впливу.

Ключові слова: інтелектуальна власність, світовий досвід, показники інтелектуальної власності, державне регулювання, Всесвітня організація інтелектуальної власності.

Постановка проблеми. Зростаюча роль технологій в економіці та суспільному житті зробила інтелектуальну власність особливо актуальною в контексті найрізніших питань державної політики. Інтелектуальна власність давно визнана і використовується промислово розвиненими країнами як важливий інструмент їхнього технологічного та економічного розвитку. Багато країн, що розвиваються, усвідомлюють, що сьогодні розвиток інтелектуального потенціалу зумовлює прогрес людства. Вже не є актуальними питання, пов'язані зі зміцненням та модернізацією існуючої системи, успадкованої від історичного минулого. Основні акценти в провідних країнах світу переміщуються на прискорений інноваційний розвиток, перехід до економіки, що базується на знаннях, адекватно реагуючи на нові потреби та пріоритети ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням вивчення різних аспектів, пов'язаних із дослідженням сфери інтелектуальної власності, присвячено праці багатьох вітчизняних та закордонних учених, зокрема: О. Бутнік-Сіверського, С. Валдайцева, В. Герасимчука, Н. Гончарова, І. Дахно, Б. Малицького, О. Другової, В. Дроб'язко, А. Жарінової, Л. Едвінсона, М. Єрмошенка, М. Ковалева, С. Козаченка, В.М. Коен, В. Зінова, Б. Леонтьєва, О. Морозової, О. Новосельцева, В. Петренка, П. Перерви, Е. Погорєлової, А. Святоцького, Л. Смоляра, В. Соловійова, Д. Стеченка, А. Турило, Л. Федулової, Т. Щедрина, Б. Хіросакі, Г. Ялового та ін.

Відзначаючи роль та значення існуючих наукових досліджень із питань інтелектуальної власності, можна зазначити, що в сучасних умовах розвитку постіндустріального суспільства найбільш актуальним у сфері інтелектуальної власності для нашої країни є врахування та використання досвіду державного регулювання технологічно розвинених країн. Дане питання відзначається складністю та практичною відсутністю наукового обґрунтування.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є вивчення закордонного досвіду та особливостей державного регулювання сфери інтелектуальної власності та форм державної підтримки цих процесів в економічно та технологічно розвинених країнах світу.

Виклад основного матеріалу. Як відомо, вперше термін «інтелектуальна власність» (англ.

Intellectual property) був ужитий суддею окружного суду штату Массачусетс Чарльзом Вудбері в 1845 р.

Хоча якщо дослідити історичні дані, поняття (а не термін) інтелектуальної власності може нараховувати десятки тисячоліть, що зумовлено розвитком (еволюцією) свідомості людини та виникнення у неї бажання зберегти та закріпити за собою переваги і вигоди, які вона отримувала внаслідок впливу на природу або створення чогось нового.

У цілому інтелектуальні власності – це права на результати творчої, розумової діяльності людини, результатом якої стає щось якісно нове, що відрізняється неповторністю, оригінальністю, унікальністю в науковій, художній, виробничій та інших сферах, які є об'єктом цивільно-правових відносин у частині права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. При цьому чим вищий інтелектуальний потенціал індивідуума, тим цінніші результати його творчої діяльності – інтелектуальна власність [1].

В Європі питання інтелектуальної власності вперше були досліджені Альфредом Ніоном у трактаті «Цивільні права авторів, артистів та винахідників», опублікованому в 1846 р.

Справжня історія терміна почалася в 1967 р. після створення Всесвітньої організації інтелектуальної власності, яка фактично й закріпила на світовому рівні поняття «інтелектуальна власність».

Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) є глобальним форумом для політики інтелектуальної власності, послуг, інформації і співпраці. Будучи спеціалізованою установою Організації Об'єднаних Націй, ВОІВ надає допомогу своїм 192 державам-членам у розробленні збалансованої міжнародної правової бази в галузі ІВ для задоволення зростаючих потреб суспільства, надає бізнес-послуги для отримання прав ІВ у різних країнах і вирішення спорів, здійснює програми з нарощування потенціалу, щоб допомогти країнам, що розвиваються, отримати вигоду з використання ІС, забезпечує безкоштовний доступ до унікальних банків знань, інформації ІС.

ВОІВ визначено, що до інтелектуальної власності належать права на:

- літературні, художні та наукові твори;
- виконавську діяльність артистів, звукозапис, радіо- і телевізійні передачі;

- винаходи у сферах людської діяльності;
- наукові відкриття;
- промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування і комерційні позначення;
- захист від недобросовісної конкуренції;
- усі інші права, що належать до інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній і художній сферах.

Україна з 1970 р. приймає безпосередню участь у діяльності Всесвітньої організації інтелектуальної власності. У 1992 р. уряд незалежної Української держави підтвердив правомірність основних міжнародних угод у сфері інтелектуальної власності та перспективи співробітництва з ВОІВ. Вітчизняні фахівці приймають активну участь у діяльності профільних комітетів і робочих груп ВОІВ; країна є учасницею більшості міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності під егідою ВОІВ [2].

Однією з важливих сфер діяльності ВОІВ є надання правової та технічної допомоги різним країнам із метою сприяння розвитку інтелектуальної власності. Постійна програма ВОІВ зі співробітництва передбачає надання допомоги країнам, що розвиваються, за такими напрямками:

- 1) навчання державних службовців та представників приватного сектору, таких як юристи і повірені у сфері інтелектуальної власності;
- 2) надання юридичної допомоги та консультації у складанні проектів нових і перегляді існуючих законодавчих актів у галузі промислової власності;
- 3) створення та зміцнення відомств та організацій промислової власності;
- 4) надання допомоги у розвитку раціоналізаторської та винахідницької діяльності;
- 5) використання технічної інформації, що міститься в патентних документах;
- 6) складання програм для законодавців і працівників судової системи;
- 7) підвищення обізнаності в галузі охорони інтелектуальної власності на місцевих підприємствах [3, с. 31].

Усі перераховані вище заходи, на нашу думку, є дієвими та прогресивними для країн техно-

логічно та економічно розвинених, однак, на жаль, у дійсності в сучасних умовах господарювання не вирішують питань значного розриву між рівнем використання світового потенціалу інтелектуальної власності технологічно розвинених країн та іншими країнами світу.

За оцінками Всесвітньої організації інтелектуальної власності, хоча нові економіки, що швидко розвиваються, застосовують патентну систему дедалі активніше, використання цієї системи занадто сконцентроване.

Відповідно до щорічного звіту ВОІВ за світовими показниками інтелектуальної власності (WIPI), новатори по всьому світу в 2018 р. подали 3,3 млн патентних заявок. Активність у сфері подачі заявок на реєстрацію товарних знаків у світі зросла до 14,3 млн, а у сфері промислових зразків – до 1,3 млн.

Азія продовжує випереджати інші регіони в подачі заявок на патенти, товарні знаки, промислові зразки та інші права інтелектуальної власності, які знаходяться у центрі світової економіки. Сьогодні Азія стала глобальним центром інновацій.

Китайське відомство інтелектуальної власності отримало найбільшу кількість заявок на патенти в 2018 р., що становить 46,4% від загальносвітового показника (рис. 1).

Як видно з рис. 1, на 5% відомств, а саме США (597 141), Японії (313 567), Китаю (1 540 000), Республіки Корея (209 992) і Європейське патентне відомство (174 397) припадає 85,3% патентних заявок, виданих у всьому світі [4]. Саме у цих країнах найбільш ефективно використовуються один із найбільш детермінуючих чинників економічного зростання сьогодення – знання, що стимулює здатність на високому рівні створювати, приймати і поширювати об'єкти інтелектуальної власності завдяки розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, економічного стимулювання та інституційного режиму.

Розвинуті країни та нові індустріальні країни здійснюють вагомі інвестиції у виробництво продуктів інтелектуальної власності: витрати на дослідження та розробки у країнах – членах Організації економічного співробітництва та розвитку

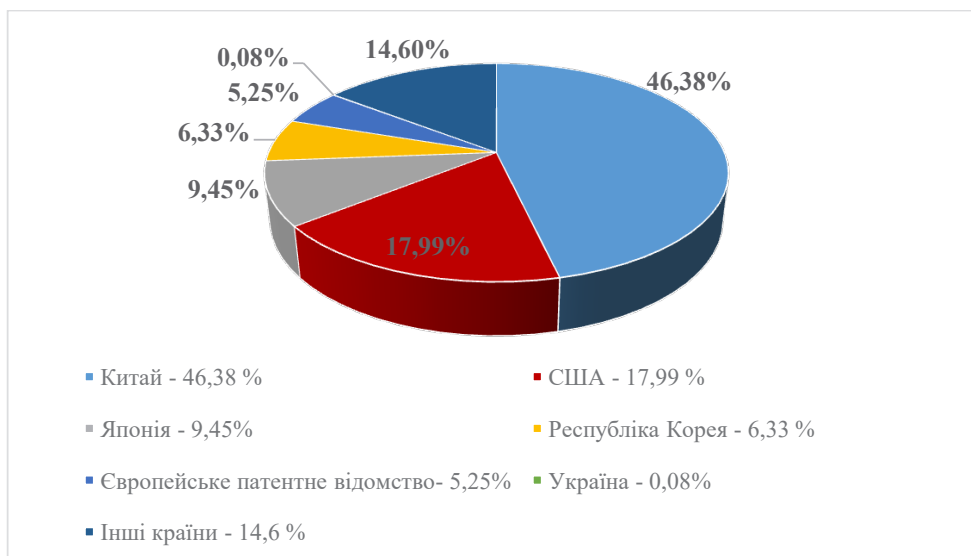


Рис. 1. Міжнародна структура патентної активності за країнами у 2018 р., %
Джерело: складено на основі [4]

(ОЕСР) становлять 772 млрд дол. США. У Китаї витрати на дослідження та розробки становлять близько 115 млрд дол. США, що виводить країну у трійку лідерів із погляду витрат на дослідження та розробки [5].

Прямі державні витрати на наукові проекти та дослідження у розвинених країнах становлять від 1,6% до 3,7% ВВП.

Як свідчать статистичні дані, незважаючи на участь України у міжнародних проектах, більшість вітчизняних підприємств, на жаль, практично не приймає активної участі у процесах формування інтелектуальної власності, що призводить до втрати значних секторів патентного ринку і, відповідно, до суттєвих утрат коштів на товарних ринках.

Із рис. 2 видно, що протягом десятирічного періоду залишається практично незмінною динаміка заявок на об'єкти інтелектуальної власності, лише останні п'ять років відбувається незначне підвищення рівня патентної активності та заявок на реєстрацію торгових марок поряд зі зменшенням заявок на промисловий дизайн.

Суттєвою перешкодою розвитку сфери інтелектуальної власності сьогодні є практична відсутність державної підтримки та стимулювання процесів розвитку сфери інтелектуальної власності та інноваційної активності вітчизняних підприємств.

Спектр державної економічної політики і регулювання діяльності бізнесу у світовій практиці доволі широкий – від підходу, за якого роль держави обмежується створенням необхідних ринкових інститутів, до активного втручання у виробничий процес як провідного суб'єкта ринку. Конкретний вибір тих чи інших механізмів із цього спектру регулювання безпосередньо впливає

на чинники, що визначають привабливість країни для великого бізнесу і його бажання здійснювати інвестиції [6, с. 37].

Держава може обмежити свою роль регулюванням ринку праці та капіталу, створенням спільних умов ведення бізнесу та розробленням широким національним пріоритетів. Наприклад, Китай став більш привабливим місцем для інвестицій у НДДКР після того, як переглянув деякі закони, що стосуються захисту інтелектуальної власності та порушення авторських прав. Багато країн уклали між собою угоди про вільну торгівлю для стимулювання розвитку обробної промисловості. Також найважливішим інструментом ліберального підходу до державного втручання виступає регулювання ринку праці, яке забезпечує гнучкість робочої сили і підвищення її продуктивності.

Без втручання в ринкові механізми держава може надавати підтримку приватного бізнесу, розширюючи інфраструктуру, допомагаючи у підготовці кадрів і підтримуючи інновації, використовуючи більш активну модель державного регулювання, а саме створення можливостей для бізнесу. Розвиток інноваційних кластерів призводить до істотного збільшення інвестицій у НДДКР, тому багато держав ЄС проводять політику стимулювання розвитку таких проектів [7, с. 80].

Слід звернути увагу на досвід США, Німеччини, Великої Британії. Державна політика цих країн полягає у створенні інноваційних і страхових фондів із пайовою участю держави, у видачі грантів на наукові дослідження, у прямому державному субсидюванні військових та аерокосмічних розробок і стимулюванні впровадження отриманих результатів у цивільних галузях. Наприклад, у Канаді уряд ініціював

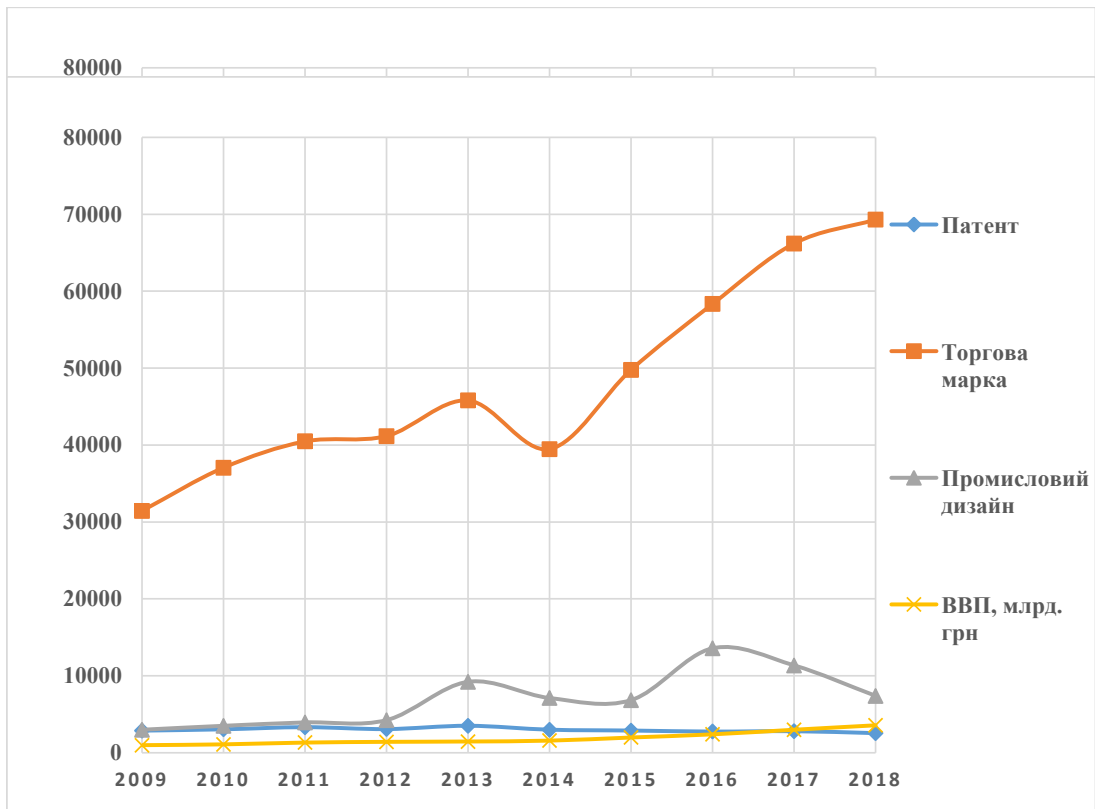


Рис. 2. Динаміка кількості заявок на об'єкти інтелектуальної власності України за 2009–2018 рр., %

Джерело: складено на основі [4]

Програму сприяння промисловим дослідженням IRAP (Industrial Research Assistance Program), у межах якої реалізується стратегія стимулювання малих інноваційних підприємств і забезпечується їх доступ до інформації, ресурсів, фінансування, щоб вони могли комерціалізувати результати своїх розробок. У Швеції підтримка технологічних фірм здійснюється через Шведський фонд промислового розвитку IDF (Swedish Industrial Development Fund). Він здійснює кредитування й прямі інвестиції в малі фірми, продукція яких належить до пріоритетних сфер інтелектуально-технологічного розвитку [8].

Як інвестиційний стимул фінансової допомоги держави є активне використання податкових механізмів політики. Багато країн, серед яких – Китай, Японія, Франція і низка інших, використовують величезні податкові знижки для залучення інвестицій у НДДКР.

Таким чином, результати проведеного аналізу дають змогу визначити основні особливості державної політики забезпечення розвитку сфери інтелектуальної власності у провідних країнах світу (табл. 1).

Із табл. 1 видно, що багато країн із технологічно розвиненою економікою намагаються зосередитися на нових наукоємних секторах у прагненні зробити їх ключовим чинником модер-

нізації та підвищенні майбутньої конкурентоспроможності через застосування механізмів державного стимулювання. Результати проведеного дослідження є суттєвим підтвердженням цього, оскільки ефективність застосовуваних країнами-лідерами заходів щодо розвитку сфери інтелектуальної власності є однією з основних умов для зростання всього господарства, особливо у великих диверсифікованих економіках.

Висновки і пропозиції. Спектр можливих заходів державного впливу на модернізацію галузей надзвичайно широкий – від обмеженого підходу, який полягає у створенні тільки необхідних ринкових інститутів, до участі держави як активного гравця на ринку. Усі варіанти державного регулювання, що застосовується в різних країнах, можна згрупувати в чотири категорії за ступенем зростання інтенсивності державного впливу:

1. Створення базових умов і розроблення пріоритетів. Держава обмежується регулюванням ринку праці та капіталу, а також загального підприємницького середовища, встановлюючи широкі національні пріоритети і дорожні карти модернізації.

2. Створення можливостей. Держава, не втручаючись у ринкові механізми, підтримує компанії, створюючи необхідну матеріальну та інституційну інфраструктуру, забезпечуючи бізнес кваліфіко-

Таблиця 1

Міжнародний досвід державного стимулювання розвитку сфери інтелектуальної власності

Заходи	Механізм стимулювання	Країни
Удосконалення державної фінансової підтримки наукових досліджень	Державне кредитування, державні гарантії на одержання банківських кредитів, податкові пільги, експортно-імпорتنі квоти на підтримку національного наукового продукту та ін.	США, Італія, Бельгія, Англія, Швеція, Канада
Стимулювання приватних інвестицій	Створення патентних та венчурних компаній	Швеція, США
Підтримка національних виробників інновацій	Програма розвитку національних брендів, підтримка малого та середнього інноваційного бізнесу	США, ЄС
Відбір високорентабельних інновацій для комерціалізації	Відбір та розроблення механізму інноваційного посередництва між розробниками інновацій та бізнесом	США, ЄС
Стимулювання діяльності НДІ	Розвиток системи кластерних наукових об'єднань, системи технопарків	ЄС
Інтеграція державної інноваційної політики з державною промисловою політикою	Створення та розвиток нових холдингових компаній. Державна підтримка обміну персоналом, розвиток приватно-державної співпраці	Німеччина, Австралія
Стимулювання участі науковців у трансфері інновацій	Право володіння акціями компаній, що створюються за умови збереження статусу науковця в державних НДІ протягом шести років. Право науковців займатися підприємництвом	Німеччина, Італія, Франція
Списання витрат на НДДКР	Обсяг інвестицій у НДДКР, темпи зростання інвестицій у НДДКР	Австрія, Австралія, Бельгія, Великобританія, Угорщина, Німеччина, Данія, Китай
Податковий дослідний кредит	Обсяг інвестицій у НДДКР, співробітництво між приватним та дослідницьким середовищем	США, Франція, Норвегія, Великобританія, Канада
Спеціальні режими амортизації основних фондів	Інвестиції в дороги, дослідницьке обладнання, прискорена амортизація	Австрія, Бельгія, Данія, Італія, Іспанія, Ірландія, Португалія, США, Швеція
Інвестиційний податковий кредит (20% на витрати, які перевищують середньогалузевий рівень)	Інвестиції в технологічну модернізацію компанії	США
Податкові пільги на дохід з іноземного джерела	Трансфер технологій	Країни – члени ОЕСР
Податкові пільги на прибуток від продажу акцій	Інвестиції у високо ризикові довгострокові проекти, дифузія інновацій	США
Податковий кредит на заробітну плату	Обсяг інвестицій, інвестиції в людський капітал	Нідерланди
Податковий знижки на інвестиції в НДДКР	Звільнення від податків або податкові канікули	Китай (50% на 3 р.), Південна Корея (100%), Сінгапур (150%)

Джерело: сформовано на основі [5; 7–9]

ваною робочою силою за допомогою підтримки освіти, перепідготовки кадрів і НДДКР.

3. Держава створює сприятливі умови для національних виробників за допомогою торгових бар'єрів для глобальної конкуренції, надання фінансової підтримки і стимулів для локальних

виробництв або стимулюючи внутрішній попит за допомогою державних закупівель та регулювання.

4. Держава створює державні компанії або фінансує існуючий приватний бізнес, забезпечуючи його виживання і здійснюючи реструктуризацію цілих галузей.

Список використаних джерел:

1. Дюндін В.Д. Інтелектуальна власність як головна складова інтелектуального потенціалу суспільства. *Ефективна економіка*. 2014. № 5. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_5_45 (дата звернення: 02.11.2019).
2. Беззуб І. Національна стратегія розвитку сфери інтелектуальної власності: оцінки експертів. URL : http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=596:intelektualna-vlasnist&catid=8&Itemid=350 (дата звернення: 12.10.2019).
3. Мухопад В.И. Коммерциализация интеллектуальной собственности. Москва : Магистр ; ИНФРА. 2010. 512 с.
4. The World Intellectual Property Organization. URL : <http://www.wipo.int> (дата звернення: 02.11.2019).
5. Інформаційно-аналітичні матеріали «Світовий досвід та вітчизняна практика забезпечення розвитку інноваційної діяльності» до Парламентських слухань на тему: «Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів». URL : <http://www.personal.in.444rrt> (дата звернення: 10.10.2019).
6. Любенко Н.О. Інтелектуальна власність та її роль у сучасних умовах господарювання. *Актуальні проблеми економіки*. 2009. № 9(98). С. 33–38.
7. Современные процессы модернизации экономики зарубежных стран / отв. ред. В.Б. Кондратьев. Москва : ИМЭМО РАН, 2012. С. 364.
8. Семенова В.Г. Зарубіжний досвід формування інтелектуальної власності. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*. 2015. № 3(2). С. 17–21. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2015_3%282%29__5 (дата звернення: 10.10.2019).
9. Чичкало-Кондрацька І.Б. Міжнародний досвід стимулювання розвитку інтелектуального потенціалу та захисту інтелектуальної власності. *Економіка і регіон*. 2014. № 3. С. 105–111. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2014_3_21 (дата звернення: 23.10.2019).

References:

1. Diundin V. D. (2014) Intelektualna vlasnist yak holovna skladova intelektualnoho potentsialu suspilstva [Intellectual property as the main component of the intellectual potential of society.] *Efektivna ekonomika* [Efficient economy], no. 5. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_5_45 (accessed 02 November 2019).
2. Bezzub I. Natsionalna stratehiia rozvytku sfery intelektualnoi vlasnosti otsinky ekspertiv. [National intellectual property development strategy: expert assessments] Available at: http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=596:intelektualna-vlasnist&catid=8&Itemid=350 (accessed 12 October 2019).
3. Mukhopad V. Y. (2010) Kommertsyalyzatsiya Intelektualnoi Sobstvennosti. [Commercialization of intellectual property] M. Mahystr INFRA. (in Russian)
4. The World Intellectual Property Organization. Available at: <http://www.wipo.int> (accessed 02 November 2019).
5. Informatsiino-Analytychni Materialy "Svitovyi Dosvid Ta Vitchyzniana Praktyka Zabezpechennia Rozvytku Innovatsiinoi Diialnosti" Do Parlamentskykh Slukhan Na Temu "Stratehiia Innovatsiinoho Rozvytku Ukrainy Na 2010 – 2020 Roky V Umovakh Hlobalizatsiinykh Vyklykiv". Available at: <http://www.personal.in.444rrt>. (accessed 10 November 2019).
6. Liubenok N. O. (2009) Intelektualna vlasnist ta yii rol u suchasnykh Umovakh hospodariuvannia [Intellectual property and its role in modern economic conditions] *Aktualni Problemy Ekonomiky* [Current Problems Economy] no. 9 (98), pp. 33-3.
7. Sovremennye protsessy modernyzatsyy ekonomyy zarubezhnykh stran (2012). [Modern processes of modernization of economy of foreign countries] Moscow. IMEMO RAN. (in Russian)
8. Semenova V. H.(2015) Zarubizhnyi Dosvid Formuvannia Intelektualnoi Vlasnosti [Foreign Experience in the Formation of Intellectual Property] *Problemy i perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva* [Problems and prospects of entrepreneurship development] no. 3(2), pp. 17-21. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/piprp_2015_3%282%29__5 (accessed 10 November 2019).
9. Chychkalo-Kondratska I. B. (2014) Mizhnarodnyi dosvid stymuliuvannia rozvytku intelektualnoho potentsialu ta zakhystu intelektualnoi vlasnosti [International experience in promoting the development of intellectual property and intellectual property protection] *Ekonomika i rehion* [Economy and region] no. 3. pp. 105-111. Available at : http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2014_3_21 (accessed 23 November 2019).

Братусь А. А.

ЧАО «ВУЗ «Межрегиональная Академия управления персоналом»

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И СТИМУЛИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ

Резюме

В статье раскрыты сущность интеллектуальной собственности и ее роль в обеспечении устойчивого экономического роста, особенности международного опыта государственного регулирования сферы интеллектуальной собственности в современных условиях хозяйствования. Раскрыты основные направления деятельности Всемирной организации интеллектуальной собственности; освещены векторы и особенности государственной политики экономически и технически развитых стран. Проанализированы международная структура интеллектуальной собственности, основные направления развития стран-лидеров в этой сфере. Систематизированы основные механизмы государственного стимулирования сферы интеллектуальной собственности технологически развитых стран, рассмотрены причины активизации этих процессов; структурированы меры регулирования по степени возрастания интенсивности государственного воздействия.

Ключевые слова: интеллектуальная собственность, мировой опыт, показатели интеллектуальной собственности, государственное регулирование, Всемирная организация интеллектуальной собственности.

Bratus Hanna

PJSC “Higher Educational Institution
“Interregional Academy of Personnel Management”

INTERNATIONAL EXPERIENCE OF STATE REGULATION AND PROMOTION OF INTELLECTUAL PROPERTY DEVELOPMENT

Summary

The article reveals the essence of intellectual property and its role in ensuring sustainable economic growth, as well as the features of international experience in state regulation of intellectual property in modern economic conditions. The main activities of the World Intellectual Property Organization (WIPO) are disclosed; vectors and features of state policy of economically and technically developed countries are highlighted. It was revealed that according to the annual report of the World Intellectual Property Organization on global indicators of intellectual property, innovators around the world filed 3.3 million patent applications in 2018 due to increased activity in the field of filing applications for registration of trademarks in the world up to 14.3 million, and in industrial designs – up to 1.3 million. It was established that despite the participation of Ukraine in international projects, most domestic enterprises, unfortunately, practically do not take an active part in the processes of intellectual property formation, which leads to the loss of significant sectors of the patent market, and, consequently, to substantial losses of funds in commodity markets. A significant obstacle to the development of the sphere of intellectual property today is the practical lack of state support and incentives for the development of the sphere of intellectual property and innovative activity of domestic enterprises. The international structure of intellectual property and the main directions of development of the leading countries in this area are analyzed. The range of state economic policy and regulation of business in world practice is extremely wide: from an approach in which the role of the state is limited to creating the necessary market institutions to active intervention in the production process as a leading market entity. The basic mechanisms of state stimulation of the intellectual property of technologically developed countries are systematized, as well as the reasons for the activation of these processes are considered; regulatory measures are structured according to the degree of increase in intensity of state influence.

Keywords: intellectual property, world experience, intellectual property indicators, government regulation, World Intellectual Property Organization.